

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۱۰۰

پروتزهای فکی - صورتی

تألیف:

توماس دی. تیلور

ترجمه:

دکتر جعفر قره‌چاهی

دانشیار بخش پروتز دانشکده دندانپزشکی مشهد

دکتر سمانه نیک

دندانپزشک

Taylor, Thomas D	تیلور، توماس دی. ۱۹۲۸ - م
پروتزهای فکی - صورتی / تألیف توماس دی. تیلور، ترجمه جعفر قره‌چاهی، سمانه نیک. -	
مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۸۵.	
۲۵۳ ص: مصور، ۱ لوح فشرده. - (انتشارات علوم پزشکی مشهد؛ ۱۰۰)	
ISBN: 964-5627-71-0	۴۱۰۰۰ ریال
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.	
Clinical maxillofacial prosthetics, C2000.	عنوان اصلی:
کتابنامه.	
۱. پروتزهای فک و صورت. ۲. صورت - جراحی. ۳. فک - جراحی، الف. قره‌چاهی، جعفر، ۱۳۳۶ - ، مترجم. ب. نیک، سمانه، ۱۳۶۱ - ، مترجم. ج. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد. د. عنوان.	
۶۱۷/۵۲۰۵۹	۴ پ ۹ ت / RD ۵۲۳
۸۵-۲۵۳ م	۱۳۸۵ کتابخانه ملی ایران

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۱۰۰

پروتزهای فکی - صورتی

تألیف

توماس دی. تیلور

ترجمه

دکتر جعفر قره‌چاهی - دکتر سمانه نیک

رحلی، ۲۶۴ صفحه، ۵۰۰ نسخه، چاپ اول، بهار ۱۳۸۵

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۴۱۰۰۰ ریال

بسمه تعالی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، کتابهای مورد استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند و بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل‌گرمی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی‌جوییهای علمی فراهم آورد.

به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دست‌یابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی مورد نیاز به بهترین صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گستردگی فعالیتهای مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسؤولیت مراکز معتبر دانشگاهی، به کوشش در این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به دلایل گوناگون، از جمله لزوم بررسیهای دقیق کارشناسی، ویرایشهای علمی و فنی، و نیز توجه حداکثر به توان مالی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاههای دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف‌نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند. در این جهت انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد به کوششهایی تازه پرداخته که از جمله آنها دریافت مجوز امتیاز خودآموزی در مورد برخی از آثار منتشره دانشگاه از مرکز مطالعات و توسعه و آموزش پزشکی (E.D.C.) است.

مسئولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشتیاق و اخلاص تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانشهای پزشکی را به بهترین شیوه فراهم آورند و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مترصد دریافت نظرها و انتقادهای به‌جا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق بتواند بر کمال آثار منتشره خویش بیفزاید.

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت همه‌جانبه این معاونت، و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخته خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش‌پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گامهای مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب‌نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

اعضای شورای انتشارات علوم پزشکی مشهد

۱- دکتر مسعود ملکی	۱۰- دکتر محمد رضا صابری
۲- دکتر جلیل توکل افشاری	۱۱- دکتر عباس عظیمی خراسانی
۳- دکتر مهدی بلالی مود	۱۲- دکتر بی بی صدیقه فضلی یزاز
۴- دکتر محمود پناهی	۱۳- دکتر محسن فروغی پور
۵- دکتر ابراهیم قییم حسخانی	۱۴- دکتر مرضیه لطفعلی زاده
۶- دکتر اکبر درخشان	۱۵- دکتر علی طلائی
۷- دکتر ننا زابلی نژاد	۱۶- دکتر محمد نوروزی
۸- دکتر حسین شباهنگ	۱۷- دکتر مهران هیرادفر
۹- هلیرضا صراف شیرازی	

پیش گفتار

تغییراتی که در طی ۵۰ سال گذشته در زمینه پروتزهای فکی صورتی مشاهده شده، منحصر به فرد است. تحولات اخیر در زمینه جراحی سرطان‌های سر و گردن، بازسازی‌های جراحی و نقایص مادرزادی و رشد و نمو، نیاز به پیشرفت‌هایی در زمینه درمان این بیماران را افزایش داده است. امروزه تعداد بیشتری از تخصص‌ها، بر اعضای تیم درمانی پروتزهای فکی صورتی، افزوده شده‌اند که عبارتند از: متخصص پروتز و دندان پزشک عمومی. به علاوه موفقیت در درمان پروتز فکی صورتی به میزان چشم گیری به همکاری گروه‌های حمایت کننده از بیماران بستگی دارد و این امری است که باید در درمان مد نظر قرار گیرد. مسائل ذکر شده و امکان درمان این قبیل بیماران در مطب‌های خصوصی همانند درمانگاه‌های تخصصی، از دلایل تألیف این کتاب می باشد. بحث اصلی این کتاب بر سر " چگونه درمان پروتزی " این بیماران می باشد و عمداً از بیان درمان‌های قدیمی و زمینه پزشکی این نقایص، اجتناب شده است. کتب متعددی در زمینه پروتزهای فکی صورتی نگارش شده است که شمار آنها در کتابخانه شخصی من، بالغ بر نه کتاب مرجع در این زمینه می باشد. در این کتب علاوه بر پرداختن به بحث پروتزهای فکی صورتی، زمینه پزشکی این نقایص نیز تشریح شده‌اند ولی در این کتاب سعی شده با حذف جزئیات پزشکی، تشریح مراحل درمان پروتز تسهیل گردد. درمان‌های پزشکی / جراحی در کتب پروتزهای فکی صورتی چنان به سرعت دچار تحول می شوند که حتی قبل از چاپ کتاب امکان تغییر وجود دارد. به این دلیل در این کتاب با صرف نظر کردن از درمان‌های جراحی، به بحث در مورد پروتزهای فکی صورتی پرداخته‌ایم. برای پی بردن به علت، پاتولوژی و درمان‌های دارویی هر نوع تومور یا ضایعه مادرزادی، خواننده به کتب مربوطه ارجاع داده می شود. درمان‌های پروتز فکی صورتی توسط متخصصین پروتز یا دندان پزشکان عمومی که تخصص خاصی در این زمینه ندارند، انجام می شود. امیدواریم که این کتاب با تأکید بر مراحل ساخت پروتزهای فکی صورتی بتواند راهنمای مناسبی برای آن دسته از دندان پزشکانی باشد که در این زمینه فعالیت می کنند. این کتاب بیشتر از بررسی نتایج روی بیماران، با بررسی و تبادل نظر بین متخصصین پروتز و دندان پزشکان عمومی در زمینه قوانین و تکنیک‌های مرسوم، تدوین شده است. در تألیف هر فصل از این کتاب افرادی با من همکاری داشتند که هر کدام در زمینه مربوطه، صاحب نظر می باشند. از صمیم قلب از تلاش‌های آنها که در گردآوری این مجموعه همکاری داشتند، قدردانی می کنم.

Thomas D. Taylor

به نام خدا

مقدمه مترجمین

بحث پروتزهای فکی صورتی دامنه گسترده‌ای دارد و با شاخه‌های مختلف علم دندان پزشکی در ارتباط است. شیوع نسبتاً بالای نقایص ناشی از تروما و لزوم جراحی‌های حذفی در سرطان‌های سر و صورت و توجه به این نکته که درمان جراحی به تنهایی قادر به برطرف کردن نیازهای فانکشنال و زیبایی بیماران نمی باشد، اهمیت این نوع پروتزها را بیش از پیش روشن می‌سازد.

این کتاب مراحل ساخت پروتزهای فکی صورتی را برای متخصصین پروتز و ارتودنسی (پروتزهای مورد استفاده در شکاف لب و کام) و نیز برای دندان‌پزشکان عمومی علاقه‌مند به ساخت این پروتزها قدم به قدم و با تکیه بر تکنیک‌های مرسوم پروتز، بیان می‌کند. همچنین دارای مطالب درخور توجهی برای پزشکان بخصوص متخصصین گوش و حلق و بینی و چشم می‌باشد.

در ترجمه این کتاب، فصل دوم که مربوط به قوانین بیمه کشور ایالات متحده آمریکا می‌باشد، به دلیل عدم کاربری ارائه نشده است. کتاب پروتزهای فکی صورتی به همراه یک عدد CD که شامل کلیه عکس‌های رنگی موجود در کتاب اصلی می‌باشد، ارائه می‌شود. امیدواریم مطالعه این کتاب، راه گشای دانشجویان، دندان‌پزشکان و متخصصین در درمان این بیماران باشد. مسلماً کتاب حاضر خالی از اشکال نیست و ما مشتاقانه از پیشنهادات سازنده شما استقبال می‌کنیم.

تیر ماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

فصل ۱	کنترل روانی بیماران دارای پروتزهای فکی صورتی	۹
فصل ۲	رادیوتراپی: طرح درمان و مراقبت‌های پس از درمان	۲۳
فصل ۳	رزین باندینگ در پروتزهای فکی صورتی	۳۹
فصل ۴	مولدینگ نازو آلوئول در مراحل اولیه درمان شکاف لب و کام	۴۷
فصل ۵	درمان بیماران بی دندان با قطع فک بالا	۶۷
فصل ۶	درمان بیماران دارای دندان با قطع فک بالا	۹۵
فصل ۷	درمان ضایعات کام نرم	۱۰۱
فصل ۸	ملاحظات کلینیکی در پروتزهای palatal lift	۱۱۱
فصل ۹	تأثیر ایمپلنت‌های داخل استخوانی در پروتزهای فکی صورتی	۱۲۱
فصل ۱۰	ملاحظات تشخیصی در درمان پروتزی بیمار با قطع فک پائین	۱۲۹
فصل ۱۱	درمان پروتزی بیماران با قطع فک پائین	۱۴۳
فصل ۱۲	استفاده از ایمپلنت در فک پائین رادیوتراپی شده	۱۶۱
فصل ۱۳	درمان پروتزی پس از قطع کامل یا پارسیل زبان	۱۷۵
فصل ۱۴	درمان بیماران با اختلالات خواب ناشی از اختلال راههای هوایی فوقانی بوسیله دستگاه‌های داخل دهانی	۱۸۳
فصل ۱۵	جنبه‌های تکنیکی ساخت پروتزهای صورت	۲۰۱
فصل ۱۶	تکنیک‌های رنگ آمیزی پروتزهای صورت	۲۱۳
فصل ۱۷	ساخت پروتز چشم	۲۳۱
فصل ۱۸	ایمپلنت‌های کرانیو فاسیال: درمان پروتزی	۲۴۳